

Co to jest rozkład pożycia?

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Joanna Chrostowska

Zasadą jest, że jeżeli między małżonkami nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia, każdy z małżonków może żądać, ażeby sąd rozwiązał małżeństwo przez rozwód. Pytanie zatem czym jest ów rozkład pożycia pomiędzy małżonkami i jak należy go rozumieć.

Zacznijmy od tego, że zarówno zawarcie małżeństwa, jak i jego ustanie z innych przyczyn niż śmierć jednego z małżonków, pozostają pod kontrolą państwa. Niedopuszczalne jest rozwiązanie małżeństwa w drodze porozumienia małżonków (co często widzimy w filmach i w serialach).

Na podstawie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego można wyróżnić jedną przesłankę pozytywną orzeczenia rozwodu w postaci właśnie trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego oraz trzy przesłanki negatywne, tj. żądanie rozwodu przez małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia, sprzeczność rozwodu z dobrem wspólnych małoletnich dzieci oraz sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. Na omówienie przesłanek negatywnych rozwodu poświęcę kolejne artykuły.

A zatem, sąd rozwodowy powinien w pierwszej kolejności ustalić istnienie przesłanki pozytywnej, a następnie zbadać, czy nie istnieje jedna z przesłanek negatywnych.

Przesłanka pozytywna rozwodu zostaje spełniona wówczas, gdy rozkład pożycia jest trwały i zupełny. Rozkład ma charakter zupełny, jeżeli ustały więzi fizyczne, duchowe i gospodarcze małżonków. Zachowanie co najmniej jednej z więzi, np. gospodarczej, sprawia, że nie można mówić o pozytywnej przesłance orzeczenia rozwodu. Podobnie istnienie więzi cielesnej, mimo braku więzi duchowej i gospodarczej, świadczy o tym, że rozkład pożycia nie ma charakteru zupełnego, a powództwo rozwodowe powinno zostać oddalone.

Ustanie wspólnoty fizycznej lub gospodarczej może w konkretnym przypadku nie stanowić objawu rozkładu, jeżeli wynika ono z okoliczności niezależnych od małżonków lub z ich zgodnej woli uzasadnionej okolicznościami życiowymi. Przykładem takiej sytuacji może być ustanie współżycia fizycznego na skutek choroby małżonka, rozłączenie małżonków spowodowane pobytem w szpitalu, długotrwałym wyjazdem służbowym, pracą zarobkową małżonków w różnych odległych od siebie miejscowościach itp.

Co istotne, na rozkład pożycia nie wpływają dobre relacje pomiędzy małżonkami po jego nastąpieniu. Fakt troszczenia się męża o żonę i dzieci, a także fakt przyjaznego ustosunkowania się do porzuconego małżonka, zupełnie nie przesądza o braku trwałego rozkładu małżeństwa, którego istotą nie jest nienawiść i niekulturalne odnoszenie się do siebie małżonków, ale tylko zerwanie stosunków intymnych bez nadziei powrotu do nich. Nie ma zatem przeszkód, żeby sąd orzekł rozwód pomiędzy małżonkami, którzy rozstają się w przyjaźni.

Ważną kwestią jest także, że jedną z podstawowych zasad orzekania jest branie przez sąd pod uwagę stanu faktycznego z chwili orzekania. A zatem przesłanka pozytywna oraz niewystępowanie przesłanek negatywnych ocenia sąd na chwilę orzekania. Jeżeli przykładowo, po wniesieniu pozwu nastąpiło przywrócenie przynajmniej jednej z więzi małżeńskich (np. pożycia fizycznego), sąd powinien pozew rozwodowy oddalić.

Wątpliwości wywołuje chwila, w jakiej nastąpił rozkład pożycia, a w konsekwencji ocena zachowania małżonka po rozkładzie pożycia. W orzecznictwie wskazuje się, że związek jednego z małżonków z innym partnerem w czasie trwania małżeństwa, lecz po wystąpieniu zupełnego i trwałego rozkładu pożycia między małżonkami, nie daje podstawy do przypisania temu małżonkowi winy za ten rozkład.

Podsumowując, udowodnienie, że nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego jest bardzo istotne z punktu widzenia możliwości orzeczenia rozwodu, zaś ustalenie kiedy ten rozkład nastąpił ma ogromne znaczenie pod kątem ustalenia który z małżonków ponosi winę za ten rozkład. Pewne zachowania małżonka (np. zawarcie nowego związku) mogą bowiem zostać uznane za stanowiące przyczynę rozkładu pożycia małżeńskiego i wówczas dany małżonek może zostać uznany za winnego tego rozkładu. Jednakże ustalenie i udowodnienie, że rozkład pożycia małżeńskiego nastąpił wcześniej, a zawarcie nowego związku było jego konsekwencją, pozwoli uchronić danego małżonka od ponoszenia winy za rozwód.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirp.warszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30764-co-to-jest-rozklad-pozycia>